

O LUME DE POVESTE

Cuprins

MIHAI EMINESCU: Cu penetul ca sideful.....	3
ION CREANGĂ: La cireșe	4
ALEXEI MATEEVICI: Limba noastră	7
IOAN SLAVICI: Păcală în satul lui	10
OTILIA CAZIMIR: Uite, vine Moș Crăciun.....	27
ION CREANGĂ: Cinci pâni	29
EMIL GÂRLEANU: Fricosul.....	35
ELENA FARAGO: De ziua mamei	37
ESOP: Lăptăreasa și găleata ei.....	38
BARBU ȘTEFĂNESCU DELAVRANCEA: Sorcova.....	39
VASILE ALECSANDRI: Bradul	45
PETRE ISPIRESCU: Fata săracului cea isteată.....	47
NICOLAE LABIȘ: Păcălici la școală.....	57
BARBU ȘTEFĂNESCU DELAVRANCEA: Bunica	59
EDMONDO DE AMICIS: Cuore. Cea dintâi ninsoare.....	63
FRAȚII GRIMM: Cenușăreasa.....	65
CHARLES PERRAULT: Motanul Încălțat	77

Cu penetul ca sideful

de Mihai Eminescu

Cu penetul ca sideful
Strălucește-o porumbiță,
Cu căpșorul sub aripă
Adormită sub o viță.

Și tăcere e afară.
Luminează aer, stele.
Mută-i noaptea – numai râul
Se frământă'n pietricele.

La cireșe

de Ion Creangă

Odată, vara, pe aproape de Moși, mă furișez din casă și mă duc, ziua miază-mare, la moș Vasile, fratele tatei cel mai mare, să fur niște cireșe; căci numai la dânsul și încă la vreo două locuri din sat era câte un cireș văratic care se cocea-pălea de Duminica Mare. Și mă chitesc eu în mine cum s-o dau ca să nu mă prindă. Intru mai întâi în casa omului și mă fac a cere pe Ion, să ne ducem la scăldat.

– Nu-i acasă Ion, zise mătușa Mărioara; s-a dus cu moșu-tău Vasile, sub Cetate, la o chiuă din Codreni, s-aducă niște sumani.

Căci trebuie să vă spun că la Humulești torc și fetele, și băieții, și femeile, și bărbații; și se fac multe giguri de sumani, și lăi de noaten, care se vând și pănură, și cusute; și acolo, pe loc, la negustori armeni – veniți înadins din alte târguri: Focșani, Bacău, Roman, Târgu Frumos și de pe aiurea, precum și pe la iarmaroace în toate părțile. Cu asta se hrănesc mai mult humuleștenii, răzeși fără pământuri și cu negustoria din picioare: vite, cai, porci, oi, brânză, lână, oloi, sare și făină de păpușoi; sumane mari, genunchere și sârdace; ițari, bernevici, cămășoaie, lăicere și scorțuri înflorite; ștergare de burangic alese și alte lucruri, ce le duceau luna în târg de vânzare sau joia pe la mănăstirile de maici, cărora le vine cam peste mână târgul.

– Apoi dar mai rămâi sănătoasă, mătușă Mărioară! vorba de odinioară. Și-mi pare rău că nu-i văru Ion acasă că tare

aș fi avut plăcere să ne scăldăm împreună... Dar în gândul meu: „Știi c-am nimerit-o? Bine că nu-s acasă; și de n-ar veni degrabă, și mai bine ar fi...”

Și scurt și cuprinzător, sărut mâna mătușei, luându-mi ziua bună, ca un băiet de treabă, ies din casă cu chip că mă duc la scădat, mă șupuresc pe unde pot și când colo, mă trezesc în cireșul femeii și încep a cărăbăni la cireșe în sân, crude, coapte, cum se găseau. Și cum eram îngrijit și mă sileam să fac ce oi face mai degrabă, iaca mătușa Mărioara c-o jordine în mână, la tulpina cireșului!...

– Dar bine, ghiavole, aici ți-i scădatul? zise ea, cu ochii holbați la mine. Scoboară-te jos, tâlharule, că te-oi învăța eu!

Dar cum să te cobori, că jos era prăpădenie! Dacă vede ea și vede că nu mă dau, zvârr! de vro două-trei ori cu bulgări în mine, dar nu mă chitește. Apoi începe a se aburca pe cireș în sus, zicând:

– Stăi, măi porcane, că te căptușește ea, Mărioara, acuș!

Atunci eu mă dau iute pe o creangă mai spre poale și odată fac: zup! în niște cânepă care se întindea de la cireș înainte, și era crudă și până la brâu de înaltă. Și nebuna de mătușa

Mărioara după mine, și eu fuga iepurește prin cânepă și ea pe urma mea, până la gardul din fundul grădinii, pe care neavând vreme să-l sar, o cotigeam înapoi iar prin cânepă fugind tot iepurește, și ea după mine, până-n dreptul ocolului, pe unde-mi era iar greu de sărit; pe de laturi iar gard, și hârșita de mătușa nu mă slăbea din fugă nici în ruptul capului! Cât pe ce să puie mâna pe mine! Și eu fuga și ea fuga, și eu fuga și ea fuga, până ce dăm cânepa toată palancă la pământ; căci să nu spun minciuni, erau vro zece-douăsprezece prăjini de cânepă frumoasă și deasă cum îi peria, de care nu s-au ales nimica. Și după ce facem noi trebușoara asta, mătușa nu știu cum se încâlcește prin cânepă, ori se împiedică de ceva și cade jos. Eu atunci iute mă răsucesc într-un picior, fac vro două sărituri mai potrivite, mă azvârl peste gard de parcă nici nu l-am atins, și-mi pierd urma, ducându-mă acasă și fiind foarte cuminte în ziua aceea...

Dar mai îndesară, iaca și moș Vasile, cu vornicul și paznicul strigă pe tata la poartă, îi spun pricina și-l cheamă să fie de față când s-a ispăși cânepa și cireșile – căci drept vorbind, și moș Vasile era cărpănos și-un pui de zgârie-brânză ca și mătușa Mărioara. Vorba aceea: Au tunat și i-au adunat. Însă degeaba mai clempănesc eu din gură: cine ce are cu munca omului? Stricăciunea se făcuse și vinovatul trebuia să plătească. Vorba cea: Nu plătește bogatul, ci vinovatul! Așa și tata a dat gloabă pentru mine și pace bună! Și după ce a venit el rușinat de la ispașă, mi-a tras o chelfăneală ca aceea zicând:

– Na! satură-te de cireșe! De amu să știi că Ț-ai mâncat lefteria de la mine, spânzuratule! Oare multe stricăciuni am să mai plătesc eu pe urma ta?

Și iaca așa cu cireșile; s-a împlinit vorba mamei, sărmana, iute și degrabă: că Dumnezeu n-ajută celui care umblă cu furtușag.

Limba noastră

de Alexei Mateevici

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara.

Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.

Nu veți plânge-atunci amarnic,
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea, cât îi de darnic
Graiul țării noastre dragă.

Limba noastră-i vechi izvoade.
Povestiri din alte vremuri;
Și citindu-le 'nșirate, –
Te-nfiori adânc și tremuri.